

La veixiga

(ALDC, I, 75. La veixiga)

El mot més antigament documentat és *veixiga*, del llat. vg. VESSICA, amb variants locals com l'assimilada *vixiga* (108) o l'encreuada amb *bufa*, [b]uixiga (87, 93, 102); s'estén per la Franja i per diversos punts del valencià. Podria ser el primitiu estrat que va rebre aviat la competència de *bufa* (i després *bufeta*), mots que conviuen en algunes localitats (160, 167); *bufa* és un postverbal de *bufar*, procedent de l'arrel onomatopèica BUFF-, i està en relació amb la idea que hom bufa per dins, inflant el sac membranós de l'aparell urinari d'un animal; eventualment el mot es completa amb determinants com *de l'orina*, *de l'ori*, *dels orins*, *del pix*, *del pixum*, potser per a desfer l'ambigüitat dels mots; hem inclòs dins aquest lexema les variants

bufaldella (95), *bufaldena* (86), *bufarella* (91) i *pumbufa* (7). *Bufa*, tot i que es documenta sols a partir del s. XIX, ha de tenir caràcter patrimonial, pel fet que ocupa àrees laterals conservadores (Rosselló, País Valencià) i la seva gran extensió (també amb el derivat *bufeta*, des del s. XVII) s'explica pel caràcter expressiu dels dos mots. *Bossa* (i *bolsa*), del llat. BŪRSA 'saquet', sense tradició escrita, ocupa localitats esparses del valencià i l'àrea meridional del Principat; es completa amb determinants com *de l'orina*, *de l'ori*, *dels orins*, *dels pixats*, per precisió semàntica. Altres mots: *gosset*, dit de la veixiga del porc farcida de carn capolada, de probable origen metafòric.

